

Sakarya Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi

SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ (SKAD)
THE JOURNAL OF SOCIAL AND CULTURAL STUDIES (JSCS)

Derginin Sahibi

Fen Edebiyat Fakültesi adına,
Prof. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu
Owner of the Journal
Prof. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu

Editör

Doç. Dr. Haşim Şahin
Editor
Assist. Prof. Haşim Şahin

Yardımcı Editör

Yrd. Doç. Dr. Emine Atmaca – Yrd. Doç. Dr. Ela Taş
Assistant Editor
Assoc. Prof. Emine Atmaca – Assoc. Prof. Ela Taş

Sekreteryaya

Dr. Elif Ergün
Arş. Gör. Ali Öztürk
Arş. Gör. Z. Buket Dikmen
Arş. Gör. Samet Çakmakçı
Secretariat
Dr. Elif Ergün
Rsc. Assist. Ali Öztürk
Rsc. Assist. Z. Buket Dikmen
Rsc. Assist. Samet Çakmakçı

Taranan İndeksler: ASOS Index

ISSN: 2149-2778

Cilt/Volume: I

Sayı/Issue: 1

Yıl/Year: 2015

Baskı/Publication: Kalkan Matbaacılık Büyük Sanayi 1. Cadde
No:99/32 İskitler - Ankara/Türkiye 0312. 341 92 34

Tasarım/Design : Cinas Grafik, 0312. 310 08 60

İletişim/Contact : Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
Esentepe Yerleşkesi, 54187 Sakarya

Tel/Phn : 0 264 295 59 46

Faks/Fax : 0 264 295 59 50

E-posta/E-mail : fef@sakarya.edu.tr

Not: *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi* Uluslararası Hakemli bir dergi olup Nisan ve Ekim olmak üzere yılda iki sayı olarak yayınlanmaktadır. Gerekli hallerde editörün yanı sıra bir de sayı editörü görev alabilir. Bu dergide yayınlanan makalelerin bilim ve dil yönünden sorumluluğu yazarlarına aittir, ihtiva ettikleri fikirlerden editörler sorumlu tutulamazlar. Dergide yayınlanan makalelerin tüm yayın hakları *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi'*ne aittir. Makaleler önceden izin alınmaksızın herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz. Ancak bilimsel amaçlar doğrultusunda, kaynak göstermek kaydıyla özetleme ve alıntı yapılabilir.

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Hüseyin Çınar (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Ertaş (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet Özkiraz (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Doç. Dr. Mükerrrem Bedizel Aydın (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Cengiz Tomar (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Gültekin Yıldız (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Haşim Şahin (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail Hira (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa Orçan (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Doç. Dr. Ozan Yılmaz (Sakarya Üniversitesi)

Bilim Danışma Kurulu / Scientific Board

Prof. Dr. Abdülhamit Tüfekçioğlu (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdülkerim Özaydın (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Taşağıl (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Boran (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Arif Bilgin (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Bayram Ali Kaya (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Besim F. Dellaoğlu (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Bülent Arı (İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Fatih Andı (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
Prof. Dr. Feridun M. Emecen (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Fuat Aydın (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin Sarıoğlu (Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemalettin Köroğlu (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Lauren Mignon (İngiltere)
Prof. Dr. Leyla Karahan (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Mehdi Ergüzel (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhsin Macit (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Koç (Bilecik Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Necdet Ertuğ (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep Şentürk (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
Prof. Dr. Zekeriya Kurşun (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Zikri Turan (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdülhamit Kırmızı (İstanbul Şehir Üniversitesi)
Doç. Dr. Alev Erkilet (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Çiğdem Kara (Anadolu Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatih Usluer (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatih Yeşil (Hacettepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Topal (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Özer Şenödeyici (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Teyfur Erdoğan (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Atçıl (İstanbul Şehir Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. F. Berna Yıldırım (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Fatih Bozkurt (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Hacer Topaktaş (İstanbul Üniversitesi)

Sayı Hakemleri / Referees for this Issue

- Prof. Dr. Acar Sevim (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Arif Ünal (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Enis Şahin (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Fuat Aydın (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Tayfun Amman (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Demir (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Sabri Küçükbaşcı (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sami Şener (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Ali Satan (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Cemalettin Şahin (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim Şirin (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa Kemal Şan (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Safiye Kıranlar (Sakarya Üniversitesi)
Doç. Dr. Salime Leyla Gürkan (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi)
Doç. Dr. Yücel Bulut (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Akif Karatepe (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. İsmail Ediz (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Sarı (Sakarya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yiğitoğlu (Karabük Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ö. Kürşad Karacaçıl (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Şaban Köktürk (Sakarya Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Mevlüt Koyuncu / 1

Aleviliğin Menşei Olan Şiâ'nın Ortaya Çıkışını Etkileyen Tarihsel Olaylar
The Effects Which Affected The Emergence of The Shi'a Which Is The Origin of The Alawism

Burak Çıtır / 17

Uluslararası Afyon Anlaşmalarında Osmanlı İmparatorluğu
The Ottoman Empire in The International Opium Convention

Levent Ayabakan / 49

Kürt-Nasturi İlişkileri ve Ağa Petros'un "Özerk Asuri Devleti Projesi" (1919-1923)
Kurdish-Nestorian Relations and Agha Petros's "Autonomous Assyrian State Project"

Eldar Hasanoğlu / 77

Eski Yakındoğu Kanunname Kültürü Işığında Yahudilikte Ahit Anlayışı
The Concept of Covenant in Judaism in the Light of Ancient Near Eastern Culture of Legal Code

Meryem Köse - Meryem Küçük / 107

Oryantalizm ve "Öteki" Algısı
Orientalism and Perception "The Other"

Gülşen Sarıcı - Beyza Ustaoglu / 129

Araç'ın (Kastamonu) Fiziki Coğrafya Özelliklerinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Analizi
Analysis of Physical Geography Features of Arac Using Geographic Information Systems (GIS)

Yonca Türk- Safiye Genç / 153

Allgemeine Anhaltspunkte Für Übersetzungskritik Nach Katharina Reiss -
Angewandt Auf Ausgewählte Türkische Übersetzungen Des Textes „Prolog Im
Himmel“ Von Johann Wolfgang Von Goethe
*Katharina Reiss'a Göre Çeviri Eleştirisi İçin Genel İpuçları – Johann Wolfgang Von
Goethe'nin Faust Eserindeki „Prolog“ Metni Uygulamasiyla*

Nesrin Şevik – Mehmet Gündoğdu – Muharrem Tosun / 179

Skopos Kuramını Yeniden Anlamak: Skopos Kuramında Amaç Kavramına Geniş Ölçekli Bir Bakış

Reunderstanding of Skopos Theory: A Large Scale View to the Concept of Purpose in Skopos Theory

Makale Değerlendirmesi

Hakan Yılmaz / 197

Ayşegül Kılıç / Heath W. Lowry Tartışmasında, Evrenos Beg'in Soyu İle İlgili Belgenin Okunuşuna İlişkin Önemli Bir Düzeltme

An Important Correction on the Way of Reading of the Document Related to Evrenos Beg's Ancestry in Ayşegül Kılıç / Heath W. Lowry Debate

Kitap Değerlendirmesi

Seyhan Dobra / 215

Semih Ceyhan (Ed.), Türkiye'de Tarikatlar: Tarih ve Kültür, İstanbul: İSAM Yayınları, 2015.

Mehmet Murat Şahin / 219

Mahmut Mutman, The Politics of Writing Islam: Voicing Difference, Bloomsbury Academic/Continuum, New York ve Londra: 2014.

Sunuş

Değerli bilim insanları,

Nitelikli bilimsel yayınların okura ulaşma mecralarının varlığına duyulan ihtiyaç izah gerektirmeyecek bir gerçekliktir. Ülkemizde genellikle akademik atanma ve yükseltilmelerdeki ölçütlerin yönlendirdiği yayın yapma motivasyonunun bilim insanları için araştırma güdüsü kadar doğal bir gereksinim olması gerektiğine inanıyoruz.

Elinizde ilk sayısını tuttuğunuz Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD) bir bakıma uzun yılların tecrübesini taşıyor; başka bir açıdan yepyeni bir başlangıç. Dergimiz, Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi olarak on yılı aşkın bir süredir yayınlamakta olduğumuz Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi'nin bütün yayıncılık birikimini bu yeni dergiye taşıyacağı gibi, bilimsel çalışmaların doğası gereği, araştırma alanının daraltılması ve derinleşmesinin sağlayacağı yoğunlaşma ile insan bilimleri alanına yeni bir soluk getirmeyi amaçlamaktadır.

Bu ilk sayısından itibaren ASOS Journal tarafından taranmaya başlanılan Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD), kısa süre içerisinde ulusal ve uluslar arası indeksler tarafından taranan bir dergi olmayı hedeflemektedir. Aynı şekilde bu sayı dâhil, bütün sayılarımız TÜBİTAK Ulakbim Dergipark sistemi üzerinden (<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/skad/index>) internet platformunda da yayımlanacaktır.

Özellikle şu noktalarda taviz vermeyen bir titizlik içerisinde olacağımızı şimdiden belirtmek isteriz: Dergimize gönderilecek yazılar “kör hakemlik” ilkesi çerçevesinde hakkaniyetle değerlendirilip yayın sürecine dâhil edilecek, kâğıt, baskı, mizanpaj kalitesi konusunda standart düşürülmeyecek ve yayın sürelerine her koşulda uyulacak.

Bütün bunların ötesinde derginin varlığını ve kalitesini muhafaza edebilmek için puan endişesinden çok, var olmanın doğal uzantısı olarak çalışma alanında nitelikli araştırmalarıyla söz sahibi olmak isteyen yazarların ürünlerine ihtiyacı vardır. Sayfalarımız bu tür nitelikli çalışmalara her zaman açık olacaktır.

Ekim ve Nisan aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanacak Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD), hiç kuşkusuz geniş bir ekibin çabalarıyla yayın hayatına başlamıştır ve varlığını sürdürebilmek için de kolektif bir enerjiye dayanacaktır. Bu bağlamda her biri alanlarında kıymetli çalışmalarıyla tanınmış bilim kurulu üyelerimize, derginin kaliteli bir yayın politikası izlemesi için çaba harcayan/harcayacak olan yürütme kurulu üyelerine, sekreteryayı yürüten arkadaşlarımıza, yardımcı editörlerimize ve iç-

ten bir gayretle elinizdeki sayının çıkmasını sağlayan editörümüz Doç. Dr. Haşim şahin'e teşekkür ederim.

Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD)'nin ilk sayısında sekiz makale, bir makale değerlendirmesi, iki tane de kitap değerlendirmesi yer almaktadır. Söz konusu bu makalelerin üç tanesi tarih, bir tanesi ilahiyat, bir tanesi coğrafya, bir tanesi sosyoloji, iki tanesi eviribilim alanındadır. Bu makalelerden ilki Mevlüt Koyuncu tarafından kaleme alınan "Aleviliğin Menşei Olan şia'nın Ortaya ıkışını Etkileyen Tarihsel Olaylar" başlığını taşımakta olup, burada İslam tarihinin erken devirlerinde ortaya çıkan şii fırkalar, Hz. Ali ve sonrası dönem hakkında önemli bilgiler verilmiştir. Tarih alanında yazılan diğer iki makaleden ilki Burak ıtır'ın makalesidir. "Uluslararası Afyon Anlaşmalarında Osmanlı İmparatorluğu" başlıklı bu makalede haşhaş bitkisinden elde edilen afyonun XX. Yüzyılın başlarında Dünya ticaretinde nasıl önemli bir konuma geldiği ve bu bilhassa Lahey'de düzenlenen konferanslarda Osmanlı Devleti'nin durumuna dair bilgiler verilmiştir. Diğer makale ise Levent Ayabakan'a aittir. Bu makalede "Kürt-Nesturi İlişkileri ve Ağa Petros'un zerk Asuri Devleti Projesi (1919-1923)" başlığı altında I. Dünya Savaşı sırasında İnan ve Irak'ta önemli bir güce sahip olan İngiltere'nin bölgedeki politikaları, farklı etnik gruplar üzerinde uyguladığı politika ve Nesturi Ağa Petros'un bölgedeki faaliyetleri ele alınmıştır.

Dergide yer alan diğer makalelerde ise, Eldar Hasanoğlu Yakındoğu'daki Kanunname Kültürü içerisinde Yahudilikteki Ahit anlayışını, Meryem Serdar ve Meryem Küçük, Oryantalizm kavramını ve bu anlayış içerisindeki öteki algısını ele almışlar, Gülşen Sarıcı ve Beyza Ustaoglu, Kastamonu'nun Araç İlçesi'nin Fiziki Coğrafya zelliklerinin Coğrafi Bilgi Sistemleri ile analizini yapmışlardır.

Çeviribilim alanındaki iki makaleden ilki Yonca Türk ve Safiye Genç tarafından Almanca olarak kaleme alınan "Allgemeine Anhaltspunkte Fr bersetzungskritik Nach Katharina Reiss - Angewandt Auf Ausgewahlte Türkische bersetzungen Des Textes: Prolog Im Himmel Von Johann Wolfgang Von Goethe başlığını taşımaktadır. Bu alışmada Goethe'nin Faust eserindeki "Prolog" metninin farklı zamanlarda yapılmış olan çevirileri üzerinden eviri eleştirisi için belirlenmiş olan ipuçlarının uygunluğunu ortaya konulmuştur. Bir diğer makale ise yine kolektif bir çalışma olup, Skopos kuramındaki amaç kavramı zerine Nesrin şevik, Mehmet Gündoğdu ve Muharrem Tosun tarafından kaleme alınmıştır.

Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD)'nin bilim dünyamıza hayırlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Yılmaz DAşCIOğLU
SA Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı